

Riskienhallinnasta tukea päätöksenteolle

- Jatketään eduskunnan kirjelmän ja valtioneuvostotasosta riskienhallintaa valmistelleen työryhmän ehdotusten pohjalta valtionhallinnon riskienhallinnan kehittämistä.
- Tuetaan valtioneuvoston riskienhallinnan järjestämistä ja virastojen riskitietoista päätöksentekoa yhtenäisellä riskienhallinnan organisoinnilla ja ohjeistuksella.
- Kytetään riskienhallinta valtioneuvoston yhteisiin prosesseihin, kuten tulosehdotukseen, säädösvalmisteluun, ennakointiin jne.

Valtiontalouden tarkastusvirasto on jo vuosia kiinnittänyt huomiota valtiohallinnon riskienhallinnan kehittämistarpeisiin. Vuonna 2018 eduskunta edellytti valtiontalouden tarkastusviraston vuosikertomuksen käsittelyyn liittyvässä kirjelmässään (EK 43/2018 vp–K 19/2018 vp), että hallitus ryhtyy välittömästi toimiin valtion riskienhallinnan parantamiseksi ja määrittelee vuoden 2020 loppuun mennessä valtioneuvostotasoiseen, hallinnonalatasoiseen ja virastotasoiseen riskienhallintaan yhteensopivat ja toimivat menettelytavat sekä määrittää asiassa vastuuministeriöt ja muut vastuusuhteet.

Valtiovarainministeriö asetti 21.4.2020 työryhmän, jonka tehtävänä oli valmistella ehdotukset valtioneuvostotasoisesta riskienhallinnan keskeisimmistä tavoitteista, toimintatavoista ja rajauksista, valmistella ehdotukset hallinnonalatasoisesta ja virastotasoisesta riskienhallinnan yhteensovittamisen periaatteista, valmistella ehdotukset tarkoituksenmukaisista tavoista ohjata, vastuuttaa ja organisoida valtioneuvostotasosta riskienhallintaa ja valmistella tarvittavat ehdotukset jatkotyöksi.

Työryhmän loppuraportissa esitetään useita toimia, jolla riskienhallintaa valtionhallinnossa voidaan tehostaa ja saavuttaa riskienhallinnalle asettuja tavoitteita. Riskienhallinnan keskeinen tavoite on valtioneuvoston johtamisen ja päätöksenteon tukeminen sekä hyvän hallinnon periaatteiden toteutuminen ennakoimalla tavoitteiden saavuttamiseen liittyvää epävarmuutta ja vahvistamalla valtioneuvoston kykyä toimia muuttuvissa tilanteissa (resilienssiä).

Tavoitteen saavuttaminen edellyttää, että päätöksenteon tukena on ajantasainen, yhtenäisellä tavalla laadittu ja yhteen sovitettu tilannekuva olennaisista riskeistä. Tilannekuva tuotetaan ministeriöiden, virastojen, rahastojen, liikelaitosten ja yhtiöiden tuottaman tiedon pohjalta ja hyödyntämällä mahdollisuuksien mukaan olemassa olevaa tietoa. Toimiva riskienhallinta edellyttää myös, että riskienhallinnan vastuut on määritetty, toimintamalli on yhtenäinen ja dokumentoitu ja että rakenteet ja menettelytavat tukevat sitä, että pystytään käyttämään hyväksi hallinnon kaikilla tasoilla tuotettua tietoa.

Lähteet

Eduskunta (2018): Eduskunnan kirjelmä EK 43/2018 vp — K 19/2018 vp

Eduskunta (2018): Tarkastusvaliokunta, valiokunnan mietintö TrVM 10/2018 vp — K 19/2018 vp

Eduskunta (2021): Tarkastusvaliokunta, valiokunnan mietintö TrVM 8/2021 vp — K 3/2021 vp — K 16/2021 vp

VTV (2017): Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tila valtionhallinnossa, valtiontalouden tarkastusviraston tarkastuskertomukset 13/2017

VTV (2018): Valtiontalouden tarkastusviraston vuosikertomus eduskunnalle 2018, valtiontalouden tarkastusviraston eduskunnalle annettavat kertomukset K 19/2018 vp

VTV (2018): Valtionhallinnon riskienhallinta ja toimintojen jatkuvuus, valtiontalouden tarkastusviraston tarkastuskertomukset 20/2018

Valtiovarainministeriö (2021): Valtioneuvostotasaisen riskienhallinnan kehittäminen, valtiovarainministeriön julkaisuja — 2021:28

Valtiovarainministeriö (2019): Riskienhallinnan järjestämisen nykytila valtion virastoissa, rahastoissa ja liikelaitoksissa, valtiovarainministeriön julkaisuja — 2019:64